HET MAANDBLAD BESTAAT 50 JAAR

In januari 1924 verscheen de eerste aflevering van de eerste jaargang van het Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde. De abonnementsprijs beliep *f* 10,– per jaar. De redactie bestond uit de heren R. A. Dijker, G. P. J. Hogeweg, Prof. Th. Limperg Jr., A. Nierhoff en H. R. Reder. Na vijfentwintig jaar waren vier van hen nog steeds lid van de redactie. Thans heeft de langstzittende redacteur twintig jaar achter de rug; de grote meerderheid der redacteuren is echter 8 jaar of korter in functie.

In 1924 bestonden de navolgende rubrieken: Uit en voor de praktijk (A. H. Grondel, Abr. Mey en James Polak), Literatuur (Dr. A. Sternheim), Statistiek (T. Keuzenkamp), Uit het buitenland (J. S. van Akkeren), Efficiëntie (I. Roet Jzn.), Kroniek van de maand (A. H. Grondel). Reeds uit de opsomming van deze rubrieken blijkt, dat zo op het oog in de verlopen vijftig jaar veranderingen in de inhoud optraden. De instelling van rubriekredacteuren als zodanig, zij het in wisselende samenstelling en groepering, werd vijftig jaar lang gehandhaafd. Niet echter het instituut van de medewerkers. In 1924 waren de medewerkers: Th. Andries, H. J. van Arkel, Prof. Mr. Dr. H. W. C. Bordewijk, J. Bosman Az., J. P. Croin, P. J. Dam, E. van Dien, W. H. Elles, G. W. Frese, Dr. W. J. Hartmann, L. Jacobs, R. Kuijper, J. J. M. H. Nijst, J. Paardekooper, Prof. Dr. N. J. Polak, F. Rinsma, G. H. Seckel, J. F. Starke, H. A. Verhey, Prof. J. G. Ch. Volmer en P. van Voorst. In deze opsomming komen vele namen voor die nog steeds of tot voor kort in de namen van bekende accountantskantoren terug te vinden zijn of waren.

De doelstelling van het maandblad in 1924 was te zijn een vrije tribune voor allen, die op het gebied van studie en beroepsuitoefening der accountancy iets wetenswaardigs hadden mee te delen, aldus het ter inleiding van de redactie. Het streven om een *vrije tribune* te zijn is er de oorzaak van dat de vijftigjarig bestaan wordt herdacht in de 48ste jaargang, zoals de omslag aangeeft. In de tijd van de bezetting werd de publikatie enkele jaren vrijwillig gestaakt.

In het zijn van een vrije tribune op het *gebied der accountancy* is echter van een aanzienlijke verschuiving opgetreden. Dit verdient de aandacht omdat het tijdschrift in 1924 in zekere zin een voortzetting was van het maandblad „Accountancy". De toevoeging van „bedrijfshuishoudkunde" werd in 1924 geargumenteerd met de mededeling dat de bedrijfshuishoudkunde, als de wetenschap van de economie, een der grondslagen geworden is voor studie en opleiding van accountants en dat de oplossing der bedrijfshuishoudkundige problemen een deel is geworden van de beroepstaak der accountants.

Bij het vijfentwintigjarig jubileum deelt de redactie mede dat

> „. . . velen de huidige naam van het maandblad als een pleonasme aanvoelen. Het is dubbel om van een maandblad voor accountancy en bedrijfshuishoudkunde te spreken, omdat thans naar veler mening de

bedrijfshuishoudkunde niet meer naast de accountancy behoeft te worden genoemd, maar hierin is begrepen, hiervan een onverbrekelijk onderdeel vormt.

De evolutie gaat verder . . . thans (1949) wint de zienswijze veld dat de bedrijfshuishoudkunde niet meer aan de accountancy is verbonden, maar allengs een zelfstandig bestaan is gaan leiden".

Ook de laatste vijfentwintig jaar is deze evolutie voortgegaan. In steeds toenemende mate zijn bedrijfseconomen aan de redactie, die voorheen uitsluitend uit accountants bestond, toegevoegd. Het aantal pagina's per jaargang, gewijd aan bedrijfseconomische onderwerpen, groeit met het verloop der jaren.

In 1924 werd medegedeeld, dat de vorm van de collectieve redactie gekozen werd om de gedachte van het onafhankelijk vakblad tot uitdrukking te brengen:

Zelfstandigheid ten opzichte van de accountantsverenigingen en vertegenwoordiging zowel van hen, die de accountancy beoefenen in het vrije beroep als van hen, die werkzaam zijn in overheidsdienst. Thans is er nog steeds sprake van een collectieve, zelfstandige redactie. Van accountantsverenigingen kan niet meer worden gesproken, de pluralis ging over in een singularis.

Het eerste nummer in 1924 bevat voorts een oproep aan gemeentebesturen om de hulp in te roepen van onafhankelijke, te goeder naam bekend staande, accountantskantoren, indien zij een speciaal accountantsonderzoek nodig hebben, b.v. een controle van handelslichamen of van gesubsidieerde instellingen. Dit is een bijdrage van Dr. W. J. Hartmann, getiteld „Accountants in dienst van gemeenten".

Artikelen met deze strekking zouden thans niet meer worden gepubliceerd, doch het onderwerp als zodanig heeft nog steeds de aandacht van onze rubriekredacteuren „overheid". Ook is er een boekbespreking van de hand van Prof. Mr. Dr. H. W. C. Bordewijk, getiteld „Marxistische en Burgerlijke Waardeverklaring", naar aanleiding van de „Marxistische beschouwingen, een bundel herdrukken van R. Kuyper".

De bespreking van een dergelijk onderwerp zal men thans niet meer in het M.A.B. verwachten, hoewel op de universiteiten het onderwerp nog steeds actueel is. De bedrijfseconomie als deelwetenschap van de economie is geëvolueerd tot een zelfstandige wetenschap.

Ter gelegenheid van het zilveren jubileum in 1949 besloot de redactie om twee jubileumbundels uit te geven, getiteld „Vijfentwintig jaren M.A.B.". Deel I, Bedrijfshuishoudkunde, bevatte 382 pagina's, deel II, Accountancy, 730 pagina's. Na ongeveer tien jaar verschenen de bundels M.A.B. 1924 - 1960; deel I, Bedrijfshuishoudkunde, bevatte 539 pagina's, deel II, Accountancy, 574 pagina's. In deze tien jaren komt de hierboven reeds gesignaleerde verschuiving ten gunste van de bedrijfseconomie al tot uiting.

De voortgaande specialisatie in de bedrijfseconomie heeft ertoe geleid, dat

sommige bedrijfseconomische onderwerpen wat verder van de accountantspraktijk komen af te liggen dan vroeger het geval was.

Ter gelegenheid van ons gouden jubileum heeft de redactie besloten tot een drietal acties. In de eerste plaats zal in de loop van het jaar een jubileumbundel verschijnen, bestaande uit al die artikelen die voor de thans studerenden nog van betekenis zijn. Deze bundel zal drie delen omvatten, te weten Accountancy (584 pagina's). Bedrijfshuishoudkunde (588 pagina's) en Jaarrekening (228 pagina's).

Voor de medewerking van de hoogleraren, docenten en auteurs, die deze verzameling mogelijk maakte, zijn wij zeer erkentelijk.

Vervolgens zal in de loop van 1974 een aantal fundamentele artikelen verschijnen over het accountantsberoep, zowel terugblikkend als vooruitziend. Deze artikelen hebben betrekking op de methoden en middelen van de accountantscontrole, alsmede op de binnenkant en op de buitenkant van het beroep.

Ten slotte zal in 1974 een bijzonder nummer verschijnen, gewijd aan het onderwerp „De behoeften aan informatie over de onderneming bij anderen dan de leiding".

Het stemt de redactie tot grote dankbaarheid, dat zo velen blijk gaven van belangstelling voor ons maandblad en hun medewerking aan deze publikaties toezegden, temeer omdat deze medewerking ook gegeven werd door auteurs die buiten het strikte gebied van de bedrijfseconomie en de accountancy staan.

Evenals vijftig jaar geleden komt ons blad nog steeds in handen van accountants, bedrijfseconomen en studerenden. De redactie streeft nog steeds naar vrije meningsuiting en onafhankelijkheid van oordeel.

Veranderd is de sterke binding aan de Universiteit van Amsterdam; vertegenwoordigers van andere universiteiten nemen reeds jaren een plaats in de redactie in. De verhouding tot het Nederlands Instituut van Registeraccountants, zowel wat de beroepsontwikkeling betreft als de opleidingssectoren, is nog steeds uitstekend te noemen.

Ook vermelding van de uitgeverij Muusses B.V., die het maandblad nu vijftig jaar met voortdurende zorg drukt en ook de technische verzorging van de verzamelbundels op zich nam, mag niet achterwege blijven. Doch bovenal gaat onze dank uit naar onze lezers, die in zo groten getale de verschijning van ons blad mogelijk blijven maken.

De redactie